

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

הקצאת עובדים זרים לחקלאות

דצמבר 2016

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תכנית משרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

הקצאת עובדים זרים לחקלאות

דצמבר 2016

אושר על ידי ד"ר אסף לוי,
סגן בכיר למנהל הרשות לתכנון (גורמי ייצור)

אושר לביצוע על ידי שלמה בן אליהו,
מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר

עורכים :

טל שמחה וגיא מור, תחום מדיניות רגולציה – החטיבה למחקר, כלכלה
ואסטרטגיה

תקציר מנהלים

מסמך זה הוא תכנית ביצועית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר להפחתת הנטל הרגולטורי ברגולציה על הקצאת עובדים זרים לחקלאות. כיום חלה מגבלה על מספר העובדים הזרים עבור ענף החקלאות ולכן הרגולציה נועדה לקבוע את מכסת העובדים הזרים שתוקצה לכל חקלאי.

התכנית מתמודדת עם עומסים בירוקרטיים שנובעים בעיקר מהצורך לערוך מפקד חקלאי לאיסוף מידע לצורך חלוקת המכסות לחקלאים. במסגרת המפקד החקלאים מדווחים למשרד החקלאות נתונים מגוונים ומגישים לו מסמכים להוכחת תחום עיסוקם והיקף פעילותם. במסגרת התכנית המשרד יממש אחת משתי חלופות שנבחנו ואושרו.

לפי הרפורמה העיקרית והמועדפת, תבוטל המגבלה על מספר העובדים הזרים לענף החקלאות. במקום זאת, כל חקלאי יוכל להעסיק עובדים זרים לפי צרכיו. האכיפה תורחב ויושם דגש על האיסור על הסטת עובדים אל מחוץ לענף החקלאות.

לפי החלופה השנייה, ינקטו צעדים מידיים לייעול המפקד החקלאי. במסגרת חלופה זו תופחת תדירות קיום המפקד החקלאי, יורחב השימוש בטכנולוגיות מיפוי (GIS), יופחתו דרישות המידע ומשרד החקלאות ישתמש בנתונים שמצויים כיום ברשותו או תאגידים סטטוטוריים. בכך יופחתו העלויות הבירוקרטיות והתהליך עבור החקלאי יהיה פשוט יותר.

יישום החלופה הראשונה במסגרת התכנית צפוי לבטל כמעט לחלוטין את העלויות הבירוקרטיות. הרפורמה העיקרית תפתור את המחסור בידיים עובדות בענף החקלאות ובכך תביא לייעול הייצור החקלאי ולהקצאה יעילה של עובדים. בנוסף, החלופה הראשונה צפויה לשפר את התחרותיות של ענף החקלאות הישראלי.

יישום החלופה השנייה תייעל את התהליך הקיים והוא צפוי להפחית 54% מהעלויות הבירוקרטיות הישירות ולחסוך כ-14 מיליון ₪ בשנה למשק.

תוכן עניינים

4	רקע כללי
4	חלק א' – פעילות הרגולטור
9	חלק ב' – סיכום השיח מול בעלי העניין
10	חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי
17	נספח א' – כימות הפחתת עלויות רגולציה
18	נספח ב' – פירוט העומסים הרגולטורים שקיבלו מענה במסגרת התכנית
21	נספח ג' – פירוט העומסים הרגולטורים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית
25	נספח ד' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

רקע כללי

בעקבות החלטת ממשלה מס' 2118, מתאריך 22.10.2014, שעניינה 'הפחתת הנטל הרגולטורי', נדרשים כלל משרדי הממשלה לבצע תכניות להפחתת הנטל הרגולטורי. מסמך זה מציג את עיקרי הנושאים שעלו בתהליך ואת תכנית משרד החקלאות ופיתוח הכפר ("משרד החקלאות" או "המשרד") להפחתת הנטל על הציבור בתחום הקצאת עובדים זרים לחקלאות.

תכנית זו גובשה על ידי המשרד ותבוצע על-ידו בכפוף לכל דין.

חלק א' – פעילות הרגולטור

א. האינטרס הציבורי ועיקרי הפעילות בתחום

1. הסמכות לקבוע מדיניות כללית לעניין עובדים זרים ומכסות עובדים זרים בכלל מסורה לרשות האוכלוסין וההגירה ("הרגולטור"). תחום עבודה ועובדים זרים ברשות לתכנון כלכלי במשרד החקלאות ("הגורם הממליץ") אחראי על המלצת הקצאת עובדים זרים לחקלאות. רשות האוכלוסין וההגירה מתייעצת עם הגורם הממליץ לעניין אופן ההקצאה של עובדים זרים לענף החקלאות. בפועל, להמלצתו של הגורם הממליץ משקל רב, היות שהוא הגורם המקצועי.
2. האינטרס הציבורי עליו מגן הגורם הממליץ הוא הקצאה הוגנת ויעילה של תשומות עבודה (עובדים זרים) לחקלאים בשוק בו יש עודף ביקוש. הגורם הממליץ אינו עוסק במניעת סיכונים אלא בהקצאה של משאב בחסר, שנשלט על ידי הממשלה.

3. על-פי ניתוחים של שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות (שה"מ), החקלאות בישראל זקוקה לכ- 42,000 עובדים זרים, נתון זה מקבל ביסוס נוסף מסך העובדים המבוקשים לפי תוצאות המפקד. בשל מדיניות ההגירה של המדינה, שמנוהלת על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, מכסת העובדים הזרים לחקלאות עומדת על 24,999 עובדים זרים. יש לציין שמבחינת מספר העובדים השוהים בישראל, המכסה אינה מנוצלת לחלוטין ברגע נתון – בשל תחלופה של עובדים זרים (פרק הזמן בין יציאת עובד מישראל עד לכניסת עובד חדש במקומו).
4. בקביעת ההקצאה הגורם הממליץ מתחשב בשיקולים הבאים:
- 4.1 ראשית, הקצאת עובדים נעשית לפי התשומה הנדרשת בענפים שונים. ענפים בהם נדרשת עבודה רבה יותר מזכים בהקצאה גבוהה יותר.
- 4.2 שנית, ניצול מלוא המכסה. מכיוון שמדובר במשאב במחסור, ישנה חשיבות רבה לניצול כל המכסה ולהימנעות מבזבז.
- 4.3 שלישית, הגנה על חקלאים קטנים. משקים חקלאיים קטנים תלויים יותר בתשומות עבודה, בהשוואה למשקים גדולים.
- 4.4 רביעית, יישום החלטות הממשלה לעניין תמיכה על בסיס גיאוגרפי, למשל בישובי חבל עוטף עזה.

ב. הבסיס החוקי לפעילות

5. תפקידו של הגורם הממליץ לא מעוגן בחקיקה. הרגולטור (רשות האוכלוסין וההגירה) מסתמך על ההמלצה, כגורם מקצועי בעל בקיאות ומומחיות בענף החקלאות, לצורך אופן חלוקת מכסת העובדים הזרים המוקצים לענף החקלאות בין החקלאים השונים.
6. התהליך הוגדר בנוהל 9.3.0002 של הרגולטור, שכותרתו "תנאי ההיתר להעסקת עובדים זרים בענף החקלאות" (עודכן: 17.2.2015). בנוהל נקבע כי חישוב ההקצאה המירבית של היתרים להעסקת עובדים זרים יתבסס על נתונים ומסמכים שהחקלאי יגיש למשרד החקלאות במסגרת המפקד שעורך הגורם הממליץ. עוד נקבע כי "הקצאת היתרים לכל חקלאי נקבעה על בסיס כללים רוחביים שהומלצו על ידי משרד החקלאות ואשר אושרו על ידי הממונה".

ג. תיאור פעילות הגורם הממליץ

ג.1. כללי

7. כאמור, הגורם הממליץ אינו מעניק רישיונות והיתרים, אלא מהווה גורם ממליץ. פעילותו של הגורם הממליץ נקבעת על ידי הנהלת משרד החקלאות בתיאום עם הרגולטור, שהוא בעל הסמכות להעניק היתרי העסקה של עובדים זרים.
8. שיטת ההקצאה מורכבת משני חלקים מרכזיים: מפקד חקלאי במסגרתו נאספים נתונים ומודל חישוב ההקצאות. השיטה הנוכחית מבוססת על שתי הנחות מוצא מרכזיות. הראשונה: סוגי גידולים שונים מצריכים תשומות עבודה שונות, ולכן יש להתאים את ההקצאה באופן איכותני לפי סוג הגידול. ההנחה

השניה היא שמדובר במשאב במחסור והביקוש לעובדים זרים עולה על ההיצע. לכן יש לבצע קיצוץ של הכמות המבוקשת על ידי החקלאים לפי מפתח כלשהו.

9. עיקר התהליכים מול החקלאי מבוצעים על ידי מחוזות המשרד, אשר פועלים מול החקלאים, מקבלים מהם את חוברות המפקד.

2.ג. המפקד החקלאי

10. כפי שנקבע בנהלי הרגולטור, ההקצאה מבוססת על מידע ועל נתונים שהחקלאים מוסרים לגורם הממליץ במסגרת המפקד החקלאי שהגורם הממליץ עורך על-פי רוב אחת לשנתיים. "המפקד החקלאי" הוא חוברת בת כ-20 עמודים, שעל החקלאים למלא אם ברצונם לקבל הקצאה של עובדים זרים.

11. המפקד החקלאי משמש כדי לאסוף מספר סוגי מידע ונתונים מהחקלאים, לשני צרכים עיקריים. הראשון – נתונים "יבשים" לצורך קביעת ההקצאה של החקלאים, השני – אימות המידע שהחקלאי מסר. נציין כי מדובר בהקצאה ובמיוחד משום שמדובר במשאב בחסר, ייתכן שלחקלאים יש אינטרס להציג נתונים מופרזים שיביאו להקצאה גבוהה יותר. לכן נדרשת בקרה עמוקה לנתונים המדווחים על ידי החקלאי. הסוגים העיקריים של הנתונים שנאספים במסגרת המפקד הם:

11.1. **נתונים כמותיים על סוגי הגידולים והיקפם אצל החקלאי.** למשל, השטח בדונמים עליו מתבצעת הפעילות החקלאית. נתונים אלו משמשים כבסיס לקביעת הצורך הנורמטיבי של החקלאי, לצורך קביעת הבסיס לזכאות.

11.2. **נתונים גיאוגרפיים על השטחים החקלאיים.** נתונים אלו משמשים כדי להעניק תוספות לאזורים שהוגדרו על ידי גורמי המדיניות (אזורי ספר, עוטף עזה). בנוסף, הנתונים הגיאוגרפיים מאפשרים לאמת את הנתונים הכמותיים על היקף הגידול.

11.3. **נתונים על הכנסות מחקלאות.** נתונים אלו מאפשרים לוודא שלחקלאי יכולת כלכלית לשלם שכר למספר העובדים הזרים שמיועדים לו לפי ההקצאה.

11.4. **אישורים פרטניים לסוגי גידולים.** סוגי גידולים שונים זכאים למקדמי הקצאה שונים, בהתאם להיקף העבודה שנדרשת לגדל, לאסוף, לארוז ולטפל בתוצרת החקלאית. הדיפרנציאציה בין סוגי גידולים שונים מעניקה לחקלאים תמריץ לסווג את התוצרת שלהם לגידולים בעלי מקדם גבוה, שיעניק להם הקצאה נדיבה יותר של עובדים זרים. לפיכך, כאשר החקלאי מצהיר שהוא עוסק בגידול תוצרת מסוג שמזכה במקדם גבוה, עליו להציג אישורים על אותה פעילות. למשל, חקלאי שעיסוקו ייצור זרעי מכלוא נדרש להציג אישורים מתאימים על ייצור הזרעים.

3.ג. חישוב ההקצאות

12. במכתב לרגולטור מיום 20.9.2015, הציג סמנכ"ל מימון והשקעות במשרד החקלאות את מודל ההקצאה על-פיו תערך המלצת משרד החקלאות. כיוון שהביקוש לעובדים זרים עולה בהרבה על המכסה שנקבעה, חלק ניכר מעבודת הגורם הממליץ עוסק במודל קיצוץ, שנועד לחלק את מכסת העובדים הזרים בין החקלאים, תוך קיצוץ שמתחשב במגוון קריטריונים. מודל הקיצוץ מורכב מחמישה שלבים:

12.1. **חישוב הצורך הבסיסי.** בשלב זה מחשבים את הצורך המשוער של החקלאי ("מקצועי-נורמטיבי"). החישוב נעשה על ידי מכפלת הנתונים הפיזיים שהחקלאי דיווח (דונם, טון, יחידת תפוקה אחרת)

במקדמי ההקצאה שנקבעו לסוג הגידול. לכל גידול מקדם הקצאה אחר, שמשקף את הצורך בתשומות עבודה עבור אותו גידול. מקדמי ההקצאה חושבו על ידי משרד החקלאות, מדריכי חקלאות ומומחים, לפי היקף העבודה הנדרשת לדונם גידול, בהתאם לסוג הגידול. לאחר מכן להכפיל את ההיקף של כל גידול במגדל ההקצאה שלו ולסכום את המכפלות של הגידולים שונים, לבצע בדיקת שינויים ותיקונים נוספים. בשנת 2015 הביקוש הנורמטיבי התיאורטי לעובדים זרים בחקלאות הסתכם ב-43,973 עובדים.

12.2. **מודל הקיצוץ**. בשלב זה מבוצע קיצוץ של מספר העובדים לכל חקלאים לפי מדרגות פרוגרסיביות. ככל שהחקלאי ביקש יותר עובדים – כך שיעור הקיצוץ יהיה רב יותר.

12.3. **העדפת ישובים**. בהתאם להחלטה חכ/43 של וועדת השרים לענייני חברה וכלכלה מיום 10.11.2014, נקבעה תוספת של עד 30% בהקצאת העובדים הזרים לאזורי ספר מרוחקים. ההקצאה לאחר תוספת ההעדפה לא תעלה על הזכאות הנורמטיבית של החקלאי שחושבה בשלב חישוב הצורך הבסיסי. לדוגמה, מוענקת תוספת של עד 15% לחקלאים המעבדים שטחים המצויים באזור עוטף עזה.

12.4. **מבחן ההכנסה**. מבחן זה נועד לוודא שהחקלאי מסוגל לשלם את עלויות העסקת העובד. כך, חקלאי המבקש להעסיק עובד זר אחד נדרש להציג פדיון שנתי של 80,000 ₪; חקלאי המבקש להעסיק שני עובדים זרים נדרש להציג פדיון שנתי של 150,000 ₪ וכן הלאה. ישנם חקלאים אשר פטורים ממבחן ההכנסה, כגון חקלאים חדשים וחקלאים שמשקיהם סבלו מנזקי טבע.

13. החל משנת 2014 המכסה המרבית של עובדים זרים לחקלאות עומדת על 24,999. בשנת 2015 הוגשו 5,154 בקשות של חקלאים.

14. בנוסף, יש מספר תהליכים משניים שנלווים לרגולציה העיקרית: השגות על המלצת הגורם הממליץ בדבר ההקצאה, העברת היתר במקרה של פטירת החקלאי, העברת היתר של חקלאי יחיד לתאגיד חקלאי, בקשה לפיצול הקצאה ובקשה להעביר את ההיתר לאור פירוק מרצון של תאגיד חקלאי.

ד. רגולציה ורגולטורים משיקים

15. הגורם הממליץ משתלב ברגולציה של משרד הפנים והרגולטור לעניין עובדים זרים ושילובם בענפים שונים של המשק. כאמור, הגורם הממליץ מסייע ומייעץ לרגולטור להקצות את העובדים הזרים לחקלאים.

16. רגולטורים נוספים מסדירים את תחום העובדים הזרים אך אין להם השפעה ישירה על תחומי העשייה של הגורם הממליץ.

ה. השפעות מערכתיות

17. המדיניות הנוכחית מבוססת על הגבלת מספר העובדים הזרים שרשאים להיכנס לישראל לצורך עבודה בענף החקלאות. מדיניות זו יוצרת עיוותים ומחסור בעובדים זרים לחקלאות. מדיניות זו גורמת לכך שעובדים זרים לחקלאות הם משאב במחסור – דבר היוצר שלל השלכות לא רצויות. ההשלכה המרכזית היא מחסור בידיים עובדות בענף החקלאות, אשר גורם לחוסר יעילות של הענף, לאבדן תוצרת ופוגע בכושר התחרותיות של החקלאות הישראלית.

18. בשל מודל הקיצוץ ייתכן שיש לחקלאים תמריץ למסור נתונים לא מדויקים, בכדי לקבל הקצאה גדולה יותר. בנוסף, המחסור בעובדים זרים עלול לגרום לתופעה של סחר בעובדים זרים ולניסיונות של חקלאים לעודד עובדים לנטוש את בעל המכסה תמורת תשלום. כתוצאה מכך חקלאים שהוקצו להם עובדים זרים מוצאים עצמם ללא עובדים לזמן ממושך.

19. המשרד בחן בעבר את הסוגיה האסטרטגית של ביטול מדיניות הגבלת מספר העובדים בענף (או למצער להגדיל את מספר העובדים המיועדים לענף). הרגולציה בתחום הקצאת עובדים זרים לחקלאות נבחנה בשנת 2015 על ידי וועדה לבחינת מודלים חלופיים להקצאת עובדים זרים, שבראשה עמד אורי צוק-בר, סמנכ"ל למחקר, כלכלה ואסטרטגיה במשרד החקלאות ("וועדת צוק-בר"). וועדת צוק-בר בחנה את כלל הסוגיות הנובעות ממודל הקצאת העובדים הזרים לחקלאות ואת השפעותיהן על ענף החקלאות. הוועדה המליצה על שינוי המדיניות הממשלתית כך שתבוטל ההגבלה על מספר העובדים הזרים בענף וכן ההקצאות הפרטניות. חלף זאת, הומלץ שעבודת הגורם הממליץ תיוחד לבחינה האם מבקש ההיתר הוא חקלאי, כך שהיתרים יונפקו רק לעוסקים בענפי חקלאות המזכים בהיתר להעסיק עובדים זרים. הוועדה גם הציעה מספר מודלים שיבטיחו בקרה על ההיקף הכולל של עובדים זרים המגיעים לישראל בכדי למנוע חשש לפגיעה בתעסוקה.

חלק ב' – סיכום השיח מול בעלי העניין

20. השיח מול בעלי העניין נעשה על ידי תחום מדיניות רגולציה. איסוף המידע נעשה בשלושה שלבים. בשלב הראשון בעלי העניין התבקשו למלא שאלונים שמטרתם זיהוי עומסים רגולטורים. בשלב השני נערך שולחן עגול שכלל דיון על התהליך והעומסים בהם נתקלו החקלאים. בשלב השלישי נערכו ראיונות ופגישות השלמה. מיפוי העומסים נעשה לפי המדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי. להלן תיאור תמציתי של תהליך איסוף המידע בציר בעלי העניין.
21. תחילה נעשה מיפוי של בעלי העניין הרלוונטיים. נמצא שבעלי העניין שמושפעים מן התהליך הם חקלאים, בעיקר בענפי הצומח.
22. לאחר זיהוי המאפיינים המרכזיים של בעלי העניין יחד עם הגורם הממליץ, נעשתה פנייה באמצעים הבאים :
- 22.1. בחודש פברואר 2016 פורסמו שני קולות קוראים ;
- 22.2. פנייה יזומה לחקלאים מתחומים שונים ומאזורים גיאוגרפים שונים בארץ ;
- 22.3. פנייה לארגונים המציגים חקלאים, לרבות התאחדות חקלאי ישראל והתאחדות האיכרים.
23. תחום מדיניות רגולציה הפיץ שאלוני מיפוי עומסים לבעלי העניין, בהם התבקשו לתאר תהליכים רגולטורים מרכזיים, את מידת ההכבדה שכרוכה בהם, עומסים ברגולציה ואפשרויות להפחתת העומסים.
24. ביום 3.5.2016 התקיים במשרדי משרד החקלאות בראשון לציון, שולחן עגול בנושא הרגולציה. המפגש נערך בהשתתפות תחום מדיניות רגולציה במשרד החקלאות, חקלאים ונציגי ארגוני חקלאים.
25. בין החודשים מאי ויוני 2016 נערכו פגישות וראיונות השלמה עם מספר בעלי עניין, על מנת להשלים את התמונה בכל הנוגע לעומסים ולסיבותיהם.
26. העומסים שהוצגו במסגרת השיח עם בעלי העניין על-ידם מוצגים במסגרת רשימת העומסים בנספח ב' של התכנית המשרדית.

חלק ג' – תכנית המשרד להפחתת הנטל הרגולטורי

א. פרטי התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

27. לאחר ניתוח העומסים והמנגנונים הקיימים, המשרד מצא שהדרך הטובה ביותר להפחית את הנטל הרגולטורי על ציבור החקלאים היא לבטל את המגבלה על מספר העובדים הזרים המוקצים לחקלאות מידי שנה. שינוי כזה דורש תיאום בין משרדי, בין היתר מול משרד האוצר. עד לביצוע השינוי בפועל, ניתן להקל בעומסים הבירוקרטיים באמצעות מספר פעולות טיוב. צעדים אלו מפורטים לאחר הצגת הרפורמה העיקרית.
28. המשרד יפעל ליעול המפקד החקלאי במסגרת המפקד שייערך בשנת 2017 ובמקביל יפעל לביטול ההגבלה על מספר העובדים הזרים לחקלאות וביטול הצורך במערך הקצאות בירוקרטית.

1.א. רפורמה עיקרית: ביטול ההגבלה על מספר העובדים הזרים

29. המשרד זיהה כי עצם קיום הגבלה על מספר העובדים הזרים המוקצים לענף החקלאות הופך את העובדים הזרים למשאב במחסור ומחייב תהליכים בירוקרטיים לצורך הקצאתם. יתרה מזו, המדיניות הנוכחית גורמת למחסור של גורמי ייצור הכרחיים לחקלאות ובכך גורמת לחוסר יעילות בייצור החקלאי. בעיה זו אף מביאה לאובדן תוצרת בשל מחסור בידיים עובדות ולהקצאה לא יעילה של העובדים. באופן רחב יותר המדיניות הנוכחית פוגעת בתחרותיות של ענף החקלאות הישראלי בשל מחסור במשאב חיוני לייצור. משמעותם המצטברת של בעיות אלו עלולה לגרום להתייקרות התוצרת החקלאית.
30. לפיכך הוחלט שהחלופה המרכזית והעדיפה תהיה לבטל את ההגבלה, לבטל את מנגנון ההקצאות הפרטניות ולאפשר העסקת עובדים זרים לפי צרכי החקלאי, תוך הבטחת הפניית אותם עובדים אל החקלאים הזכאים בלבד כדי למנוע זליגה לענפי משק אחרים שאין בהם הצדקה להעסקת עובדים זרים. תחת מדיניות זו העובדים הזרים יוגבלו לעיסוק בחקלאות הדורשת עובדים זרים בלבד (לא יוקצו לענפים כגון גידולי שדה שגם היום אינם זכאים להקצאת עובדים זרים). העסקת עובד זר כרוכה בעלויות לא מבוטלות עבור החקלאי ולכן לא סביר שחקלאי יעסיק יותר עובדים זרים משנחוץ לו.
31. מוצע לאמץ את המתווה עליו הומלץ בדוח וועדת צוק-בר :

"חלופה זו מציעה אימוץ מודל חדשני בו תבוטל מדיניות ההקצאות הפרטניות, תוך שמירה על מגבלת העסקת עובדים זרים לחקלאים זכאים בלבד.

לאורך שלבי התהליך, יקבעו מספר מנגנוני בקרה ומעקב למניעת זליגה של עובדים זרים לענפים אחרים, למשך תקופת פיילוט של 3 שנים בכדי לבחון את השפעה הכללית על המשק מחד: סך העובדים המגיעים, זליגה לענפים שונים וכו' ומאידך לבחון את השפעה על ענפי החקלאות, ויכולתה לשגשג כאשר סוג הגידול אינו משפיע על מספר העובדים הזרים שהחקלאי רשאי לקבל, כך שהחקלאי יכול לתכנן את הייצור באופן אופטימאלי בהתאם לתנאי המשק שלו."

32. במסגרת מתווה זה יצומצם מנגנון ההקצאה הקיים. הגורם הממליץ יתמקד בבחינה האם מגיש הבקשה להיתר העסקה מקיים פעילות חקלאית, אך לא יבחן את היקפה. בדרך זו יבוטל המפקד החקלאי ובמקומו יבוצע הליך פשוט בהרבה.

33. בנוסף על בחינת עצם קיומה של פעילות חקלאית, התהליך החדש יכול מנגנון בקרה: אם מספר העובדים הזרים בענף החקלאות יעבור סף של 35,000-40,000 עובדים (כמות שלפי הערכות המשרד עולה על מספר העובדים הזרים הנדרשים לכלל הענף) תבחן הקצאת ההיתרים. מנגנון בקרה זה יבטיח פיקוח על מספר העובדים הזרים שיגיעו לישראל כדי לעסוק בחקלאות ויציב מגבלה ברורה שתגביל זליגה של עובדים זרים מבלי לייצר תהליכים בירוקרטיים.
34. יושם דגש על הגברת האכיפה על האיסור להעסיק עובדים זרים מחוץ לענף החקלאות, לרבות הטלת סנקציות פליליות ומנהליות על הפרת האיסור ועל מסירת מידע כוזב (למשל, שלילת הרישיון להעסקת עובד זר למשך מספר שנים); וכן על פיקוח ואכיפה של דיני עבודה לשם שמירה על זכויותיהם של העובדים הזרים. יוער כי בשל המחסור הקיים בעובדים זרים, חקלאים נאלצים להעסיק את העובדים הזרים למשך שעות נוספות (לעיתים רבות). יישום פתרון שימנע את המחסור יאפשר לחקלאים להעסיק יותר עובדים זרים וכך ייתר את הצורך בהעסקת עובדים לאורך שעות נוספות.
35. המתווה יאומץ למשך תקופת בוחן (pilot) בת שלוש שנים. לאחר תקופה זו ניתן יהיה להעריך את תוצאות המעבר למתווה החדש, לבחון האם האכיפה מספקת מענה הולם ואת סך כמות העובדים הזרים בחקלאות. להערכת גורמי המקצוע במשרד במסגרת המתווה לא צפוי גידול מהותי (שיעלה מעל 20% מן הכמות הנוכחית).
36. מתווה זה יובא בפני וועדת השרים לענייני רגולציה לשם אישורו ואימוצו כמדיניות ממשלתית. המשרד יפעל כדי שוועדת השרים לענייני רגולציה תורה להקים וועדה בין משרדית, בהשתתפות כל הגורמים המקצועיים הרלוונטיים, אשר יחליטו על המודל המדויק ועל אמצעי הפיקוח, הבקרה והאכיפה (לרבות משאבים) בהם יש לנקוט כדי לשנות את המדיניות ארוכת הטווח בנושא. מכיוון שרשות האוכלוסין וההגירה היא הרגולטור אשר אמון על היתרי העסקה של עובדים זרים, הוחלט שצעדי האכיפה והפיקוח יקבעו במשותף במסגרת הוועדה הבין משרדית.

2.א. הקלות מיידיות בנטל הרגולטורי

37. הצעדים הבאים ינקטו כדי לשפר את התהליך הקיים כדי להקל על החקלאים עד לביטול שיטת ההקצאה הנוכחית. צעדים אלו יביאו להפחתת מיידיית של הנטל הרגולטורי (כבר במהלך מפקד 2017).
38. **הפחתת תדירות המפקד החקלאי לאחת לשלוש שנים**
- 38.1. ההשתתפות במפקד החקלאי מצריכה הקדשת משאבים מצד החקלאים לצורך מסירת מידע ומסמכים. בכדי להפחית את הנטל על החקלאים, תופחת תדירות המפקד החקלאי מפעם בשנתיים לפעם בשלוש שנים. המפקד החקלאי מהווה את התהליך המכביד ביותר במסגרת הרגולציה הקיימת ביותר – הן מבחינת עומסים איכותיים והן מבחינת עלות כלכלית ישירה. ארבעת המפקדים הבאים יערכו בתדירות של אחת לשלוש שנים, או בתדירות נמוכה מכך. צעד זה יפחית 33% מהעלויות של תהליך זה, במישור התוחלת.
- 38.2. בנוסף על ההקלה על בעלי העניין, צעד זה יקל גם על סגל הגורם הממליץ ועובדי מחוזות המשרד. המפקד החקלאי הוא פרויקט מורכב שמכביד מאוד על הגורם הממליץ ועל מחוזות המשרד. כיום הוא יוצר עומס כבד על עבודת המשרד אחת לשנתיים ובא על חשבון פרויקטים אחרים. יש מקום שתהליך כה כבד יבוצע אחת לשלוש שנים.

- 38.3. הפחתת תדירות המפקד לשלוש שנים צפויה לגרום למחסור של עובדים זרים עבור חקלאים חדשים שיצטרפו בשנה השלישית לאחר המפקד. לכן, בשנה השנייה לאחר המפקד, החקלאים ידרשו למלא הצהרה קצרה על כך שהמשק החקלאי פעיל. ההצהרה לא תכלול איסוף של מידע נוסף. בדרך זו הגורם הממליץ יזהה חקלאים שהפסיקו את הפעילות החקלאים ויוכל לנייד את המכסות שלהם לחקלאים חדשים. באמצעות מנגנון זה הרגולטור יבטיח הפחתת תדירות המפקד לא תפגע בחקלאים ויתאפשר לו גמישות ומרחב פעולה בכדי למלא את התפקיד עליו הוא מופקד.
- 38.4. הצעדים שיפורטו להלן ישפרו את התהליך וגם את איכות המידע שנאסף על ידי הגורם הממליץ. בכך הם מאפשרים להפחית את תדירות עריכת המפקד.
- 38.5. ככל שהמהלך לביטול מנגנון ההקצאה יתעכב, המפקד יערך בתדירות של אחת לשלוש שנים למשך עשור לפחות.

39. שימוש במערכות מידע גיאוגרפי במפקד שיערך בשנת 2017

- 39.1. כיום החקלאים נדרשים למסור מידע מזהה על החלקות שהם מעבדים, כמו היקף השטח ומיקום החלקות. במסגרת המפקד החקלאי שיערך בשנת 2017 (לצורך חלוקת מכסות החל משנת 2018), יעשה שימוש בנתונים ממערכות מידע גיאוגרפי (GIS – geographic information system).¹ המידע יאפשר לדרוש מהחקלאים למסור פחות נתונים ולהגיש פחות מסמכים, וישפר את איכות המידע שמשמש את הגורם הממליץ.
- 39.2. כך, בטבלת סיכום השטחיים הפיזיים לענפי הצומח, בטבלת נתוני ענף הצומח ובטבלת נתוני ענפי בעלי חיים ושונות (ע"מ 5-7 בחוברת מפקד 2015), יבוטלו כל השדות המתייחסים לנתונים גיאוגרפיים (כמו שטח החלקות), לבעל הזכויות בכל חלקה ולאישור מבעל הזכויות. המידע שיידרש מן החקלאי לגבי כל גידול יהיה: שם הגידול, מספר קוד גידול, מספר מחזורי גידול בשנה ומספר חלקה ממערכת ה-GIS של משרד החקלאות (מופעלת בשיתוף המרכז למיפוי ישראל).²
- 39.3. במקום לפרט נתונים על השטח של כל חלקת גידול (לפי סוג הגידול החקלאי וצורת הגידול), החקלאי רק יזין את מספר החלקה כפי שהיא מופיעה במערכת ה-GIS של המשרד, שנגישה באינטרנט. מערכת ה-GIS מאפשרת מדידה מדייקת ואמינה של פוליגונים גיאוגרפיים.
- 39.4. הפחתת דרישות המידע מהחקלאי תלווה בהגברת האכיפה והפיקוח על המידע המדווח. לטבלת הגידולים תידרש חתימה של החקלאי על הצהרה, כי הוא מצהיר שיש לו אישור מבעל הזכויות בקרקע לעבד את כל החקלאות המדווחות. החקלאי יחתום על הצהרה זו פרטנית, בנוסף להצהרה הכללית עבור החוברת כולה.
- 39.5. השימוש במערכת ה-GIS לא רק תצמצם את מספר השדות שחקלאים נדרשים למלא, אלא גם תחסוך את הצורך לצרף מסמכים ואישורים מבעלי הזכויות בכל אותן חלקות. תבוטל הדרישה הגורפת

¹ מערכת GIS היא מערכת מידע ממוחשבת המאפשרת ניהול, ניתוח והצגת מידע גיאוגרפי תוך שילוב נתונים ממספר שכבות מידע. כך למשל, המערכת יכולה לכלול שכבת בסיס של מפה טופוגרפית ועליה שכבות מידע נוספות: שכבת חלקות חקלאיות, שכבת נתונים על סוג הגידול (ענפי חי/ ענפי צומח, גידולי שדה/ גידול בחממות), שכבת מידע מתצלומי לוויין ועוד. מערכת כזו יכולה לזהות טעויות בנתונים, לחשב את גודל החלקות של כל חקלאי (לפי פוליגונים גיאוגרפיים), לזהות חפיפיות בין חלקות שדווח עליהן ולשייך מידע נוסף שנאגר בשכבות אחרות.

² אתר ה-GIS של המשרד זמין בקישור המקוצר: <http://goo.gl/QhGx1n>
מפת החלקות החקלאיות זמינה בקישור המקוצר: <http://goo.gl/VeFz4C>

ובמקום זאת, הגורם הממליץ יוכל לדרוש מחקלאים אישורים כאמור במקרה של כפילות או חפיפה בין חלקות שדווחו על ידי מספר חקלאים, או במקרה אחר של חשד לאמיתות המידע שנמסר.

39.6. השירות למערכות מידע ותחום ממ"ג וגיאוגרפיה במשרד יעניקו תמיכה טכנית לביצוע צעד זה וילווה את הגורם הממליץ והמחוזות במקרה של בפערים במפות החלקות החקלאיות.

39.7. השימוש המייד במערכות ה-GIS יקדם את ההטמעה של מערכת אלו אצל הגורם הממליץ בפרט ובמשרד בכלל. בנוסף, זהו צעד ראשון לקראת הסבה של כלל התהליך למערכת ממוחשבת ואינטרנטית.

40. הפסקת השימוש במסמכים קשיחים

40.1. עד ליום 1.12.2018 יפסק השימוש בפקס בכל התהליכים הקשורים בהקצאת עובדים זרים (כולל בקשות חריגות). כל ההגשות יבוצעו באמצעים אלקטרוניים, הן על ידי הגורם הממליץ והן על ידי מחוזות המשרד. החל מתאריך זה לא יעשה שימוש בפקס.

41. ביטול דרישות מידע עבור נתונים שמצויים ברשות המשרד ומועצות ייצור

41.1. הקצאת עובדים זרים לענפי החלב וההטלה מותנית בהצגת אישור על מכסות ייצור ממועצות הייצור. הקצאת עובדים זרים לענפי הלול והדבש מותנית בהצגת אישורים על שיווק ועל רישיון שיווק (בהתאם) ממועצות הייצור. גידולים אורגניים חייבים בהצגת אישור מגוף בקשה על תוצרת אורגנית, אשר מדווחים למשרד לפי חוק להסדרת תוצרת אורגנית, התשס"ה-2005. בנוסף, הקצאת עובדים זרים עבור לולי רבייה וטיפוח מותנה בהצגת אישור מהשירותים הווטרינריים.

41.2. נתונים אלו מצויים ברשות משרד החקלאות ומועצות הייצור באופן מרוכז. הדרישה הנוכחית יוצרת עומס הן על החקלאים והן על הגורם שמספק את האישורים באופן פרטני – השירותים הווטרינריים ומועצות הייצור.

41.3. כל מידע נוסף שיידרש בעתיד – הן ממשרדים ממשלתיים והן מיחידות סמך במשרד החקלאות – יועבר ישירות מהגורם הנוסף, ללא מעורבות של מגיש הבקשה. עיקרון זה עולה בקנה אחד עם החלטת ממשלה מס' 1933 מיום 30.8.2016 בנושא "שיפור העברת המידע הממשלתי והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור".³

41.4. לפיכך תבוטל החובה על החקלאי להציג אישורים אלו. במקום זאת, החקלאי יפרט את השם והמספר המזהה שלו מול הגורם הרלוונטי (מספר יצרן למכסות חלב, מספר מגדל וכו'). הגורם הממליץ ומחוזות המשרד יקבלו את כלל הנתונים על מכסות ייצור ועל שיווק תוצרת ממועצות הייצור הרלוונטית, ואישורים ווטרינריים רלוונטיים ישירות מן השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות. כך גם יופחת

³ סעיף 1(א)1 להחלטה:

"להטיל על משרדי הממשלה להעביר ביניהם מידע הנדרש לצורך שיפור השירות הממשלתי לציבור והפחתת הנטל הבירוקרטי עליו";
סעיף 1(ב) להחלטה:

"החל משנת 2021 משרד ממשלתי לא יבקש מהציבור לשם מתן שירות, אישור על אודות אדם שהנפיק משרד ממשלתי אחר. החל משנת 2022, יחול האמור גם לגבי אישורים על אודות תאגידים."
סעיף 1(ג) להחלטה:

"החל משנת 2022 משרד ממשלתי לא יבקש מהציבור לשם מתן שירות, מידע על אודות אדם הקיים בידי משרד ממשלתי אחר. החל משנת 2023, יחול האמור גם לגבי מידע על אודות תאגידים."
לפי החלטה, המונח "משרד ממשלתי" כולל גם יחידות סמך.

הנטל הרגולטורי וגם יימסר לרגולטור מלוא המידע ממקור ראשון. צעד זה יסייע לרגולטור לקדם את המטרה הציבורית עליה הוא אמון בצורה טובה יותר.

42. שינויים בתוכן ובמבנה חוברת המפקד

- 42.1. בנוסף לשינויים המערכתיים, הגורם הממליץ יערוך את השינויים הבאים בתוכן ובמבנה החוברת, בכדי לפשט את התהליך ולהפחית את העלויות המוטלות על החקלאים.
- 42.2. תבוטל החובה למלא את השדות לתיאור גיאוגרפי של החלקות, צורת הגידול, אישורים על זכויות וכו' בכל החוברת, כמתואר בסעיף 39. במקום חובות אלו יעשה שימוש במערכת ה-GIS.
- 42.3. תבוטל הדרישה למלא את טבלאות הגידולים עבור גידולים מיוחדים: ירקות ומשתלות צמחים; זרעי מכלוא; גידולים ללא חרקים; תוצרת אורגנית (ע"מ 12-15 בחוברת מפקד 2015). במקום זאת, על החקלאי יהיה לצרף אישור מתאים שהוא מגדל את הגידולים המיוחדים ללא צורך בפירוט של אודות הכמות על ידי הגורמים החיצוניים.
- 42.4. הדרישה להציג אישור עבור תוצרת אורגנית תבוטל, כיוון שמידע זה מצוי בידי המשרד. ראו סעיף 41.
- 42.5. תבוטל הדרישה להציג אישור רו"ח המתייחס להיקף הגידול ועל נתונים שדווחו למס הכנסה בטופס 1220 (עמ' 9 בחוברת מפקד 2015). תיוותר החובה להגיש הצהרת רו"ח על הכנסות החקלאי ממכירת תוצרת חקלאית טרייה (עמ' 8 בחוברת מפקד 2015 במלואו) והחובה לצרף דוח רווח והפסד וטופס 1220.
- 42.6. תבוטל החובה להגיש טופס 1320 (טופס דיווח שנתי ליחיד - חישוב ההכנסה החייבת מעסק או משלח יד).
- 42.7. החקלאי יידרש לחתום על הצהרה בדבר אמיתות הנתונים בתחילת החוברת. שינוי זה ידגיש מראש בפני החקלאי כי חובה עליו למסור מידע אמיתי, מלא ומדויק.
- 42.8. העיצוב והעימוד של חוברת המפקד יעודכנו כדי שהיא תהיה בהירה יותר וכדי שמילוי החוברת יהיה פשוט יותר. פישוט החוברת יקל על הקלדת הנתונים ויפחית את הטעויות הטכניות במילוי החוברת והזנת הנתונים. כך למשל, שדות למילוי שמות ומספרים יהיו בנויים מקוביות, שיאפשרו הפרדה בין ספרות ואותיות. הגורם הממליץ יתייעץ עם תחום מדיניות רגולציה בתהליך עיצוב החוברת בכדי להבטיח שהחוברת תהיה בהירה ופשוטה ככל הניתן.
- 42.9. שינויים אלו יקלו על החקלאי מבלי לפגוע בתועלות ובתכליות של המפקד.

43. אכיפה וענישה

- 43.1. כיום אם מתברר שחקלאי מסר מידע כוזב, הגורם הממליץ מעדכן את מכסת העובדים הזרים של אותו חקלאי לפי הנתון הנכון, אך לא מוטלת על החקלאי כל סנקציה. כתוצאה מכך שמדובר במשאב במחסור, יש לחקלאים תמריץ למסור מידע כוזב בכדי לקבל מכסה גדולה יותר, ואין די הרתעה.
- 43.2. יקבע כלל לפיו חקלאי שמסר מידע חסר, לא מדויק, שגוי או מטעה – לא יקבל המלצה על הקצאה של עובדים זרים. במקרה הראשון של מסירת מידע כוזב, לא תינתן המלצה להקצאת עובדים זרים למשך שנה אחת. לאחר מכן, בכל מקרה של מסירת מידע כוזב, לא תינתן המלצה למשך תקופה של עד שנתיים.

43.3. כידוע, נורמה שאינה נאכפת היא חסרת השפעה. כלל זה יסייע לרגולטור במאמציו לקבל דיווחי אמת ולהקצות לחקלאים עובדים זרים לפי סוגי והיקפי הגידולים שלהם. הכלל יבטיח שחקלאים ימסרו מידע אמיתי ויבטיח שהגורם הממליץ ימליץ עובדים זרים על סמך מידע מהימן.

ב. כימות עלויות הרגולציה

44. במסגרת התהליך יושמה מתודולוגיית כימות איכותנית. כימות העלויות נעשה רק ביחס לעלויות הישירות של הרגולציה ואינו כולל עלויות עקיפות, עלויות אלטרנטיבה ועלויות משקיות. מתודולוגיית הכימות התבססה על שני מקורות:

44.1. הספר השלישי במדריך הממשלתי להפחתת הנטל הרגולטורי (2015);

44.2. מדריך ה-OECD לכימות עלויות רגולציה:

(2014) OECD Regulatory Compliance Cost Assessment Guidance ("CCA")

45. כימות עלויות הרגולציה החל במסגרת איסוף המידע בציר בעלי העניין, כחלק מהפגישות עם בעלי העניין והשולחנות העגולים שנערכו. התהליכים המרכזיים שמופו בשלב ניתוח הרגולציה פורקו לתתי-תהליכים, אשר מהם נגזרו החובות הרגולטוריות הפרטניות. מתוך כל חובה נותחו הפעולות שעל בעלי העניין לבצע כדי לעמוד בה. רכיבי העלות של כל פעולה כומתו באמצעות מידע פרטני מבעלי העניין, נתונים שהתקבלו מהגורם הממליץ ונתונים משקיים (למשל, שכר טרחת עורך דין).

46. תחשיב הכימות מביא בחשבון את השכיחות היחסית של רכיבי עלות הרגולציה. כימות העלויות כולל התייחסות לתוחלת של כל פעולה (תדירות הבדיקות; תדירות חידוש רישיון; שיעור הבקשות שמועברות לבחינה מעמיקה) ו"לנתח השוק" (מתוך כלל התהליכים אצל הגורם הממליץ) של חובות, פעולות ורכיבי עלות (למשל, עלויות בדיקה שנערכת עבור מוצר או תהליך מסוג מוגדר שוכללו לפי "נתח השוק" שלהם בהשוואה ליתר החובות או התהליכים המקבילים).

47. חלק מן החובות במסגרת המשרד חלות על כלל החקלאים, בעוד שחובות אחרות חלות רק על חקלאים העוסקים בענף מוגדר (למשל, ישנן חובות ייחודיות החלות על חקלאי העוסק בענף החלב). בכדי לחשב את התוחלת של כל אחת מהפעולות, זוהו ענפי הגידול עליהם חלה כל פעולה. כאמור, בחוברת המפקד החקלאים מציינים את קוד הגידול אליו משייך כל גידול חקלאי. באמצעות קודי הגידול חושב מספר החובות המשתייכות לכל ענף (חוברת אחת יכולה להכיל דיווח על מספר ענפים) ובהתאם חושבו השכיחות היחסית של כל ענף גידול והתוחלת של הפעולות השונות.

ג. ניתוח השפעות התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

1.1. שינויים בבירוקרטיה

48. התכנית צפויה להביא לצמצום משמעותי בעומסים בבירוקרטיים ועלויות הבירוקרטיה שהם יוצרים. הפחתת תדירות קיום המפקד החקלאי, צמצום דרישות מידע ופישוט החוברת יקלו על החקלאים באופן ישיר ויפחיתו על העלויות הכרוכות בתהליך.

49. השימוש במערכות מחשוב יביא ליעול תהליכי העבודה ולהקלה על החקלאים. תחילה, ההיעזרות במערכת ה-GIS תפחית את הצורך במסירת מידע על ידי החקלאי. בהמשך, המעבר למערכות מחשוב יביא לצמצום דרמטי בעיסוק במילוי טפסים ומסמכים.
50. אימוץ המתווה הראשון – ביטול ההגבלה ומנגנון ההקצאות – צפוי להפחית את הבירוקרטיה בקרוב ל-100%. בנוסף, ביטול המפקד החקלאי יצמצם שורה של עלויות עקיפות ומשקיות שלא כומתו במסגרת התכנית. ביטול מנגנון ההקצאות יחסוך משאבים ממשלתיים רבים המוקדשים כיום לעריכת המפקד, לאיסוף הנתונים ולהפעלת מודל הקיצוץ.
51. אימוץ המתווה הזמני – המשך קיום המפקד תוך ייעול תהליכים – צפוי להפחית את העלויות הבירוקרטיות הישירות בכ-54% ויחסוך למשק כ-14 מיליון ₪ בשנה. במסגרת המתווה הזמני יותרו עלויות עקיפות מגוונות וכן התופעות השליליות הכרוכות בהיות העובדים הזרים משאב במחסור.

ג.2. שינויים בדרישות הרגולציה

52. לא רלוונטי. כמעט כל החובות הרגולטוריות הן חובות במישור הבירוקרטיה. התכנית לא צפויה להביא לשינויים במישור דרישות הרגולציה.

ג.3. התאמה של הדרישות הטכניות למקובל בעולם

53. לא רלוונטי. אין לגורם הממליץ דרישות טכניות או סטנדרטים שניתן להתאים למקובל בעולם. התכנית לא עוסקת בהתאמת דרישות טכניות למקובל בעולם.

ג.4. ניתוח השפעות משקיות של התכנית

54. יישום התכנית צפוי להביא לפיתוח החקלאות בישראל תוך מינוף היתרון היחסי של ישראל בייצור החקלאי, כמו גם לחיזוק כושר התחרות של חקלאי ישראל מול העולם. התכנית תפחית את עלויות הבירוקרטיה למשק ותצמצם באופן מהותי את העלויות השוקי הקיים כתוצאה מהקצאות פרטניות.
55. בטווח הארוך עלות ההעסקה תפחת עקב הגדלת יעילות גידולי החקלאי וצמצום מספר השעות הנוספות להעסקת עובדים (תופעה מתרחשת בשל מחסור בכוח אדם). לפי מחקרים מהעולם, נמצא כי העסקת עובדים זרים יוצרת מקומות עבודה חדשים לעובדים מקומיים. ניתן להניח כי אם תהיה פגיעה בשוק המקומי היא תהיה מינימלית. המשרד מאמין כי כניסת עובדים זרים לישראל חייבת להיות מבוקרת על ידי המדינה וכי יש צורך בפיקוח ובקרה על תנאי העסקה נאותים של העובדים. לכן תשמר מגבלת העסקת עובדים זרים לחקלאים זכאים בלבד.

נספח א' – כימות הפחתת עלויות רגולציה

הטבלה הבאה מציגה את עלויות הרגולציה במסגרת התהליכים השונים, לפני התכנית ולאחריה. הטבלה מציגה את סך העלויות הישירות למשק לפי תחשיב מצרפי.

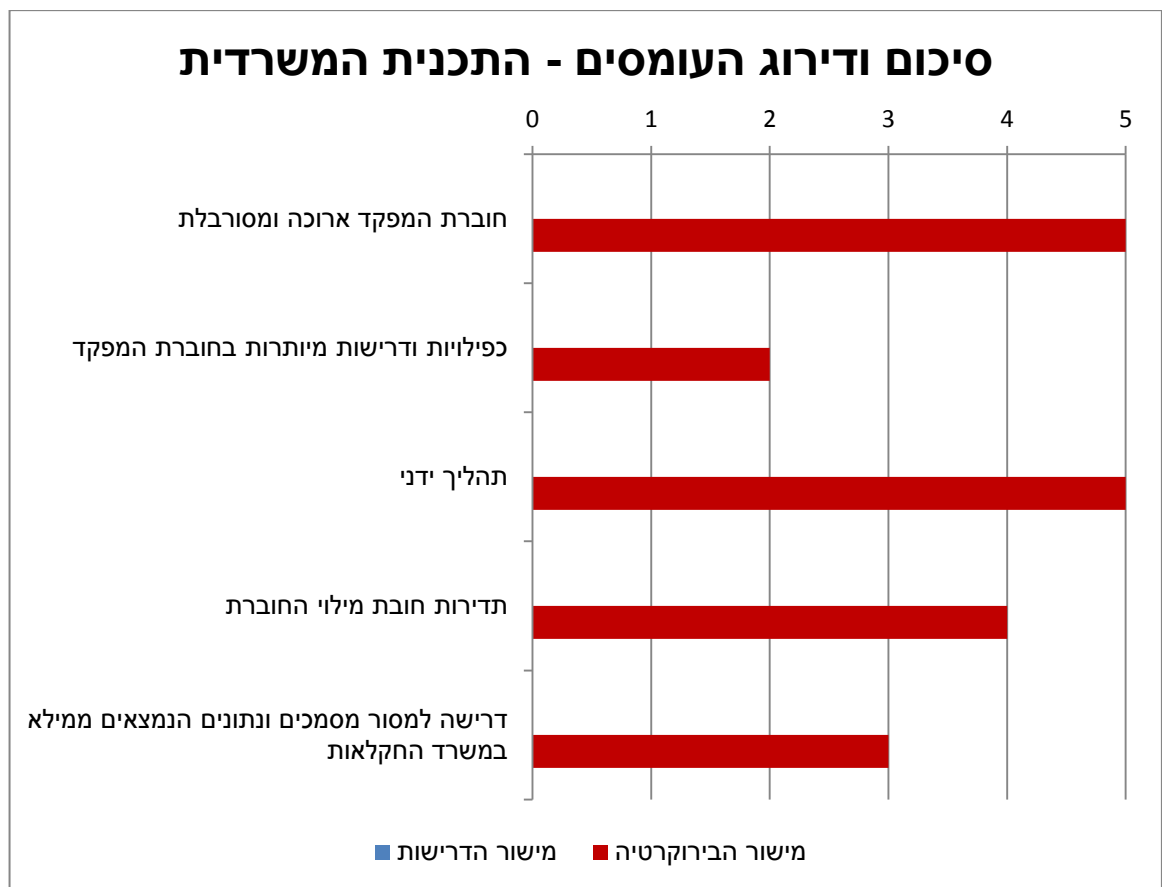
מספר תהליך	שם תהליך	סוג עלות	עלות מצב קיים	עלות לאחר תכנית
1	גיבוש מקדמי הקצאה	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	2,997	2,997
		עלות בירוקרטיה – ימי המתנה	3	3
		עלות דרישות (₪)	-	-
2	השתתפות במפקד החקלאי	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	19,791,877	5,530,208
		עלות בירוקרטיה – ימי המתנה	-	-
		עלות דרישות (₪)	-	-
3	תהליכים ובקשות חריגות	עלות בירוקרטיה – כסף (₪)	17,377	17,377
		עלות בירוקרטיה – ימי המתנה	115	115
		עלות דרישות (₪)	-	-

עלות לאחר הפחתה			עלות רגולציה קיימת		
בירוקרטיה		דרישות (₪)	בירוקרטיה		דרישות (₪)
ימי המתנה	כסף (₪)		ימי המתנה	כסף (₪)	
118	5,550,582	0	118	19,791,877	0
0%	72%	0%	הפחתה באחוזים		

הפחתה משוכללת באחוזים	
בירוקרטיה	דרישות
54%	0%

נספח ב' – פירוט העומסים הרגולטורים שקיבלו מענה במסגרת התכנית

1. להלן יוצגו העומסים הרגולטוריים שזוהו במסגרת גיבוש התכנית. התכנית מתמודדת עם חמישה עומסים רגולטוריים. כל חמשת העומסים מתייחסים למישור הבירוקרטיה (התהליכים שמבוצעים על ידי הגורם הממליץ או בממשק בינו לבין בעלי העניין) ואין עומסים המתייחסים למישור הדרישות (התוכן המהותי של הרגולציה).⁴
2. התרשים שלהלן מסכם את העומסים השונים, כפי שנמסרו על ידי בעלי העניין, אשר מופו במסגרת התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי ואת עוצמתו של כל עומס, בחלוקה למישור הדרישות ולמישור הבירוקרטיה.

א. עומסים בתהליך הרגולטורי שטופלו במסגרת התכנית המשרדית

3. עומס 1: חוברת המפקד ומרובת שלבים.

- 3.1. החקלאים טענו שהם נדרשים להשקיע זמן ומשאבים רבים למילוי החוברת והמצאת השגת המסמכים והאישורים הרבים הנדרשים. החוברת מחייבת את החקלאי למלא פרטים רבים תוך הקפדה עליהם.

⁴ בסעיף ההגדרות של החלטת ממשלה 2118 מיום 22.10.2014 בנושא "הפחתת הנטל הרגולטורי" הוגדרו המונחים הבאים: "עלות העמידה בדרישות הרגולציה – העלות הישירה הכרוכה בעמידה בדרישות התוכן של הרגולציה"; "עלות הבירוקרטיה – העלות הישירה הנובעת מתהליכי העבודה מול הרגולטור כגון חובות דיווח, הגשת בקשות וטפסים, קבלת רישיונות, זמני המתנה וכו'".

3.2. בין היתר יש למלא ולצרף פרטים כגון: פרטי המבקש; פרטי בעלי הזכויות בקרקע; מידע על שטח הגידול וסוג הגידולים (קוד גידול) לגבי כל גידול בנפרד; מידע כלכלי ועסקי (דיווחים למס הכנסה/דוחות כספיים); צירוף אסמכתאות רלוונטיות (חברות ייצוא, השירותים להגנת הצומח, הרבנות הראשית, גוף אישור ובקרה, מועצת החלב/דבש/לול וכדומה); ואישורים שונים (רואי חשבון, יועץ מס, מס הכנסה).

3.3. ניתוח העומס:

3.3.1. השפעות במישור הדרישות: אין.

3.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה: ריבוי שלבים וגורמים; היקף בדיקות נרחב; דרישות מידע ומסמכים.

4. עומס 2: כפילויות ודרישות מיותרות בחוברת המפקד.

4.1. זוהו מספר כפילויות בחוברת המפקד. למשל – כפילות בדרישות לפרט את סוגי הגידולים והיקף השטחים של כל גידול. בעמוד 6, על החקלאי להצהיר על סוגי הגידולים ועל היקף השטחים ובעמוד 9 נדרש אישור רואה חשבון על אותם נתונים. יוער שלא מדובר על נתונים חשבונאיים או כספיים, אלא על נתון גיאוגרפי – שטחי הגידולים. בנוסף החקלאי נדרש להגיש טופס 1220, בו עליו לפרט את אותם הנתונים על שטחי הגידול, עם חתימת רשות המיסים. גם במקרה זה כל הנתונים מגיעים החקלאי, בעוד שרואה החשבון (שעורך את הטופס) ורשות המיסים לא בודקים ולא יכולים לבדוק מדידות של שטח חקלאי. האישור של רואה החשבון וטופס 1220 לא מספקים לגורם הממליץ אימות על המידע שהחקלאי מסר.

4.2. קיימת כפילות נוספת בכל הנוגע לאישורים חיצוניים. עמודים 15-12 מתייחסים לסוגי גידולים מוגדרים. יש למלא פרטים על הגידולים ולצרף אישור של גורם חיצוני (ירקות המיועדים ליצוא; זרעי מכלוא; גידולים ללא חרקים; תוצרת אורגנית, בהתאמה). למעשה, הגורם הממליץ דורש מן החקלאים להציג אישורים מגופים חיצוניים על כך שהתוצרת החקלאית אכן מיועדת בפועל לאותם שימושים. לכן, הדרישה למלא בכל העמודים (לפי הצורך) את פרטי הגידולים (שפורטו עוד קודם בחוברת) כפולה.

4.3. ניתוח העומס:

4.3.1. השפעות במישור הדרישות: אין.

4.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה: ריבוי גורמים ושלבים; דרישות מידע ומסמכים.

5. עומס 3: תהליך ידני.

5.1. מילוי החוברת נעשה בצורה ידנית ולא קיימת אפשרות למלאה ולהגישה באופן מקוון. נדרשת השקעה במילוי החוברת במקרים שבחוברת ארוכה הדורשת דיווח נתונים רבים על מספר רב של גידולים. תצורה זו מכבידה הן על המפוקחים והן על הגורם הממליץ. הצורך בהגשת החוברת בעותק פיזי לגורם הממליץ מחייבת נסיעה לצורך ההגשה.

5.2. בנוסף, כל תהליך דיווח ידני חשוף לטעויות ושיגאות. כל טעות, גם טעות בספרה בודדת, או בקוד הגידול תאלץ את החקלאי (או את המתכנן במחוז) לתקן את החוברת או תקטין את ההקצאה שהחקלאי יקבל (או תיאלץ אותו להגיש ערעור על ההחלטה ובכך ייגרמו לו עיכובים בקבלת היתרי ההעסקה). גם לאחר מילוי החוברת יש צורך בהגשה פיזית ובהקלדה של החוברת.

5.3. אחד ההיבטים שהופכים את מילוי החוברת למורכב הוא השימוש בקודי גידול. לכל קוד מקדם הקצאה ייחודי והוא מיועד לגידולים מוגדרים. לכן על החקלאי לדייק בקודים שהוא ממלא בחוברת. תהליך המילוי מורכב בין היתר בשל הדרישה לבחור קוד מתוך רשימה מאוד מפורטת המונה מאות קודים ולמלא את הקודים זה לצד זה בטבלה צפופה. הבדיקה וההזנה של קודי גידול רבים מכבידות גם על המתכננים במחוזות.

5.4. ניתוח העומס :

5.4.1. השפעות במישור הדרישות : אין.

5.4.2. השפעות במישור הבירוקרטיה : תהליכים מסורבלים.

6. עומס 4: תדירות חובת מילוי החוברת.

6.1. כיום החקלאים נדרשים למלא את החוברת על-פי רוב בתדירות של אחת לשנתיים.

6.2. החקלאים טענו כי אין טעם בהטלת חובה על כלל ציבור החקלאים למלא את החוברת מדי שנתיים. הוצע לשקול להחליף את חובת הדיווח הנהוגה כיום במתכונת של דיווח רק על חקלאי שחלו אצלו שינויים מאז חוברת המפקד האחרון. מכיוון שעלה חשש כי ישנה חקלאים שלא ידווחו על שינוי כגון הקטנה או החלפת שטחי גידול, הוצע לשקול להפחית את תדירות עריכת המפקד (למשל לפעם בשלוש, ארבע או חמש שנים). כך תיחסך עבודה כפולה, לא יפלו שגיאות והמשרד יוכל להתמקד באיכות ולא בכמות.

6.3. ניתוח העומס :

6.3.1. השפעות במישור הדרישות : אין.

6.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה : היתר בעל תוקף קצר.

7. עומס 5: דרישה למסור מסמכים ונתונים הנמצאים ממילא במשרד החקלאות.

7.1. על פי דרישות החוברת, החקלאי נדרש להמציא אישורים מגורמים שונים. חלק מהנתונים והמסמכים הללו מצויים בידי משרד החקלאות או שיש למשרד גישה ישירה לאותם נתונים. לדוגמה : נתונים על מכסות ייצור, אישורים מהשירותים להגנת הצומח, ממועצת הצמחים ואישורים מהשירותים הווטרינריים. כיום יש חוסר תאימות בין הפרטים של החקלאי מבקש ההיתר להעסיק עובדים זרים, לבין פרטי הזיהוי אודות בעל המכסה שמופיעים אצל הגורמים השונים.

7.2. כאשר הגורם הממליץ דורש מהחקלאי להציג מסמך או אישור שברשות המשרד או גופים קשורים נוצר עומס – הן על החקלאי והן על הגורם שנדרש להנפיק אישורים לכל החקלאים שפונים אליו.

7.3. ניתוח העומס :

7.3.1. השפעות במישור הדרישות : אין.

7.3.2. השפעות במישור הבירוקרטיה : תהליכים מסורבלים ; ריבוי גורמים ושלבים ; דרישות מידע ומסמכים.

נספח ג' – פירוט העומסים הרגולטורים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

1. העומסים שמופיעים בנספח ב' טופלו במסגרת התכנית המשרדית. בנספח זה מפורטים עומסים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית, כפי שנמסרו על ידי בעלי העניין, וכן סוגיות רחב שאינן תחת אחריותו הישירה של הגורם הממליץ.

א. עומסים שלא קיבלו מענה במסגרת התכנית

1. חוסר גמישות במנגנון ההקצאה.

1.1. לטענת החקלאים, נוסחת ההקצאה הנהוגה כיום אינה מתחשבת בנסיבות מיוחדות המצדיקות סיוע לחקלאים באמצעות ההקצאה, כגון חקלאים חדשים (צעירים) או חקלאים בעלי מוגבלות רפואית.

1.2. לדוגמה, כיום חקלאי חדש יכול לקבל הקצאה קבועה של עד שני עובדים זרים, ללא התחשבות במאפייני המשק וגודלו; ולפי הכללים אם ההקצאה חלקית, היא תושלם לו בשנה הבאה. לטענת החקלאים, גישה זו מהווה חסם בפני חקלאים חדשים וצעירים המעוניינים להיכנס לענף החקלאות, אשר סובל ממילא במחסור בצעירים. החקלאים מדגישים נקודה זו במיוחד לאור הצורך לעודד צעירים לעסוק בחקלאות. כמו כן, לא קיימת בשיטת ההקצאה הנהוגה כיום תוספת הקצאה לחקלאים בעלי מוגבלות. לטענת החקלאים, למרות פניות חוזרות ונשנות טרם חל שינוי בנושא.

1.3. טענה זו נדחתה מכיוון שהגורם הממליץ מתחשב בנסיבות האישיות של החקלאים. כך למשל, מבחן ההכנסה לא חל על חקלאים חדשים. בנוסף, קיים קריטריון לדיון בבקשות של חקלאים במסגרת וועדות רפואיות.

2. חוסר התחשבות בצרכים המיוחדים של גידולי נישה.

2.1. לטענת נציגי חברות העוסקות בפיתוח וייצור זרעי מכלוא, מדובר בתחום בעל סיכונים כלכליים גבוהים עקב ההשקעה הכספית הענפה במחקר ובפיתוח, וכן הצורך במספר רב של עובדים מיומנים. עם זאת, מקדמי ההקצאה הנהוגים כיום לא מתחשבים מספיק בצרכים של ענף גידול זה. לטענת חברת הזרעים, התקן מתבסס על מקדמים שמתאימים לגידול מסחרי של ירקות ולא לגידול זרעים ככלל, וודאי לא לצרכי טיפוח (מו"פ) ייצור זנים חדשים.

2.2. לטענת בעלי העניין מהתחום, על פי השיטה הנהוגה כיום, הם מקבלים כיום כ-17% בלבד מכמות העובדים הזרים הדרושה להם. לטענתם, בקשותיהם לקבלת העדפה נענו בשלילה עד כה (בנוסף, מדיניות הרגולטור להגבלת משך שהייתם של עובדים זרים בישראל למשך תקופה של מקסימום 5 שנים, מונעת אפשרות להעסיק עובדים מיומנים כי לאחר שהם משלימים את הכשרתם, הם נאלצים לעזוב).

2.3. הגורם הממליץ לא קיבל טענה זו ולא נתן לה מענה במסגרת התכנית המשרדית, מכיוון שמודל ההקצאה מביא בחשבון את הצרכים השונים של כל ענף ולשם כך נקבעו מקדמי ההקצאה. מקדמי ההקצאה לגידול זרעי מכלוא מבוססים על תחשיבים מפורטים שהועברו למשרד על ידי העוסקים בתחום. בהמשך לשיח בעלי העניין במסגרת גיבוש התכנית, הגורם הממליץ הזמין את בעלי העניין להציג בפניו את הסוגיה באופן מעמיק בכדי ללמוד את טענותיהם ולבחון האם הם מנצלים את ההקצאה המגיעה להם באופן מיטבי.

3. חוסר שקיפות בוועדת הערעורים.

- 3.1. החקלאים טענו שהגורם הממליץ מאפשר לחקלאים לערער על גובה ההקצאה שנקבעה להם, אך לטענתם לא קיימת כל התחשבות בטיעונים המוגשים לוועדה, הקריטריונים לא ברורים והתשובה תמיד שלילית. בנוסף, החקלאים מתלוננים שהתהליך כלל לא שקוף – הן לגבי לסטטוס הטיפול בבקשה והן בנוגע לנימוקי הוועדה לדחות את הערעור.
- 3.2. טענה זו נבחנה ונדחתה.
- 3.3. לעניין השיקולים והנימוקים, ערעור יתקבל אם נפלה שגיאה בהפעלת מודל ההקצאה והקיצוץ, אם נפלה טעות טכנית או אם החקלאי טוען כי הוא זכאי להקצאה מוגדלת אך הוא לא הגיש את כל המסמכים הנדרשים במסגרת המפקד. לכן אין פרסום של קריטריונים לדיון בערעור. אם וועדת הערעורים מוצאת שיש תוכן בערעור, היא יוצרת קשר עם החקלאי – למשל כדי להנחות אותו כיצד להגיש מידע ומסמכים חסרים. חלק מן הערעורים מופנים כנגד העיקרון (התנגדות למדיניות הממשלתית המחייבת מודל קיצוץ), ערעורים אלו נדחים.
- 3.4. לעניין התהליך, הטיפול בערעורים על הקצאות אורך בין חודש לחודשיים. כיוון שהתשובה נשלחת לחקלאים ממשרד הפנים ולא מהגורם הממליץ, אין לגורם הממליץ במשרד החקלאות שליטה על מועד מסירת ההודעה לחקלאי ועל תוכנה (בשל הפיצול בין המשרדים).

4. מודל הקיצוץ אינו מתחשב בהשפעות של רגולציות משיקות.

- 4.1. לטענת החקלאים, מודל הקיצוץ אינו מביא בחשבון רגולציות משיקות שלעיתים חופפות ולעיתים סותרות את הרגולציה של הקצאת עובדים זרים לחקלאות. כך למשל, דיני עבודה שמצמצמים את שעות העבודה בקיץ באזור הערבה. רגולציה כזו מפחיתה את התפוקה של העובדים הזרים באזורים החמים, אך מודל הקיצוץ אינו לא מתחשב בכך.
- 4.2. חקלאים באזור הערבה מקבלים תוספת של 30% במסגרת מודל ההקצאה. בנוסף, נראה שאין פגיעה משמעותית בשל המגבלה שצוינה, כיוון שהיא חלה משך חודשים בודדים בשנה, בהם מעט חקלאים עוסקים בגידול תוצרת.

5. דרישה למסור נתונים כלכליים וכספיים.

- 5.1. על פי דרישות החוברת, יש צורך בהצגת אישורים מגורמים מקצועיים שונים כגון רואה חשבון ויועץ מס, על תוצאות הפעילות הכלכלית והעסקית של החקלאי. לטענת בעלי העניין לא ברורה להם מהותה של הדרישה לדווח על תוצאות הפעילויות העסקית שלהם. השגת האישורים הללו כרוכה בעלויות כספיות גבוהות של מאות שקלים לחוברת ובנוסף, השקעה של זמן ומשאבים לצורך המצאת מסמכים הנדרשים לאיש המקצוע לצורך מתן אישורו.
- 5.2. מספר בעלי עניין התלוננו שהם נדרשים למסור נתונים גם על הכנסות ונכסים שלהם שלא קשורים לעיסוק בחקלאות. לדעתם זו חטטנות ופלישה מיותרת לפרטיות שלהם. החקלאים סבורים שצריך למקד את המפקד רק בנתונים שקשורים לפעילות חקלאית.

5.3. טענה זו נדחתה מכיוון שהנתונים הכלכליים דרושים לגורם הממליץ לבחינת פרופיל הפעילות החקלאית של המבקש ויכולתו להעסיק את המספר המבוקש של עובדים זרים. אין לגורם הממליץ עניין בנתונים על הכנסות שאינן מחלקאות ולא צריך להגיש נתונים אלו. לחקלאי עומדת האפשרות להשחיר נתונים אלו במסמכים המוגשים לגורם הממליץ.

ב. עומסים נוספים וסוגיות רוחביות

6. קביעת מכסה מוגבלת של עובדים זרים לחקלאות.

6.1. בעלי העניין טענו שיש לבטל כליל את תהליך ההקצאה ולקיים "שוק חופשי" בו יכול כל חקלאי להזמין עובדים זרים כרצונו. לטענתם, הביקוש לא יעבור בהרבה את מכסת העובדים הזרים שנקבעה על ידי הממשלה, מהסיבה הפשוטה שעלות ההעסקה של עובד זר (על פי הוראות החוק בישראל) גבוהה וחקלאי שלא קיים אצלו הצורך האמיתי להעסיק עובד זר פשוט לא יבקש היתר בגינו.

6.2. נציגי ארגון מגדלי הירקות אף טענו כי על פי סקר שערכו, עומדת הדרישה האמיתית לעובדים זרים על כ-25% מכלל המכסה שנקבעה.

7. חובת הגשת בקשה חדשה להיתר לאחר עזיבה פתאומית של עובדים זרים ("ברחנים").

7.1. החקלאים טענו כי על-פי מדיניות הרגולטור, ההיתר שניתן לחקלאי להעסיק עובד זר אינו נמצא "בבעלותו" של החקלאי. המשמעות היא שלאחר שלושה חודשים רשאי העובד הזר לעזוב את מעסיקו בכל רגע נתון – ביחד עם ההיתר.

7.2. החקלאים מתמודדים עם תופעה של עובדים שנוטשים את מעסיקם (בשל הרצון להתאחד עם בני משפחה אחרים או הצעת שכר גבוהה יותר מחקלאי אחר), לעיתים גם אפילו בשיא העונה. תופעה זו חמורה עד כדי סגירת משקים בידי חקלאים ונוקים כלכליים כבדים. במקרים אלו נאלץ החקלאי לפתוח בתהליך מחודש לצורך קבלת היתר להעסקת עובד זר, משום שההיתר לא נשאר בידי המעסיק אלא "נודד" עם העובד שברח. תופעה זו חמורה יותר באזור הערבה ובקעת הירדן בשל תנאי החום הקשים השוררים שם.

7.3. טענה נוספת שהועלתה בהקשר זה היא העובדה שתשלום אגרה שנתית לרגולטור בגין העסקת עובד זר בסך 1,200 ש"ח לעובד, נגבית מן החקלאי גם אם העובד הזר נטש אותו באמצע השנה.

7.4. סוגיות אלו נוגעות לסמכות של הרגולטור ומשרד הפנים, ולא של הגורם הממליץ.

8. ריבוי גורמים ממשלתיים המעורבים בנושא העסקת עובדים זרים.

8.1. הטיפול בנושא העסקת העובדים הזרים אינו מרוכז באופן בלעדי במשרד החקלאות. למעשה, משרד החקלאות הוא רק חלק קטן מן ה"פאזל" הממשלתי. הרגולטור הוא הגורם שמופקד ומנהל את המדיניות הכללית של העסקת העובדים הזרים, אולם מעורבים בה לעיתים גורמים נוספים דוגמת משרד החוץ, משרד המשפטים ומשרד הכלכלה והתעשייה.

8.2. המשמעות מבחינת בעלי העניין היא חוסר היכולת של משרד החקלאות לקבל החלטות שוטפות בבעיות של החקלאים (גם במקרים בהם ישנה הסכמה בין החקלאים לבין משרד החקלאות), משום שסמכות ההחלטה אינה נתונה למשרד החקלאות. לדברי החקלאים, העומס מתבטא בכך שקבלת ההחלטות

מתעכבת זמן רב בשל הצורך בתיאום בין מספר רב של גורמים ממשלתיים ובמקרים מסוימים אף עלולים להיגרם להם נזקים כלכליים.

8.3. לדוגמה: עקב תנאי העבודה הקשים בערבה ובבקעת הירדן, קיימת מצוקה קשה לגייס עובדים זרים קבועים. פתרון שהוצע היה לגייס כ-500 עובדים עונתיים מסרי לנקה. לטענת החקלאים קיימת חשיבות למועד הנטיעות של השתילים כגידול עונתי וממילא ישנה חשיבות מכרעת למועד ההגעה של העובדים העונתיים במועד (עיכוב בהגעתם עלול לסכל לחלוטין עונת גידול). לטענת החקלאים, כיום אין טיפול מהיר ויעיל בנושא עקב מעורבות של משרדים נוספים בנושא (דוגמת משרד החוץ) ולא ניתן להבטיח שהם יגיעו במועד הרלוונטי.

8.4. יוער כי במסגרת השיח עם בעלי העניין, הגיעה לתחום מדיניות רגולציה פניה של חקלאי שהתלונן על כך שרשות הרישוי מחייבת עובדים זרים לחדש את רישיון הנהיגה שלהם כל חצי שנה, בעוד שככלל רישיון תקף לעשר שנים. אותו חקלאי טען שיש להאריך את תוקף הרישיון מכיוון שהיתר השהייה של עובדים זרים הוא ממילא לחמש שנים. בהמשך לכך, פנה שר החקלאות לשר התחבורה בנושא. בחודש יוני 2016 הודיע משרד התחבורה כי הוחלט להאריך את תוקף הרישיון של עובד זר בעל אשרת עבודה לשנתיים.

9. תשלום אגרות.

9.1. החקלאים הסבירו שעל-פי הוראות הרגולטור, העסקת עובדים זרים מחייבת את החקלאי בתשלום 3 אגרות:

9.1.1. אגרת בקשה: 600 ש"ח עבור כל עובד זר שהחקלאי מבקש להעסיק.

9.1.2. אגרה שנתית: 1,200 ש"ח עבור כל עובד זר הרשום על שם החקלאי לאותה שנה.

9.1.3. אגרת רישיון: 180 ש"ח עבור כל עובד זר עבורו מונפקת אשרה ורישיון עבודה.

9.2. החקלאים טענו שהאגרה משולמת על כל עובד ולא לכל משק מעסיק, עיקרון שמגדיל מאוד את העלויות לבעלי משקים גדולים עם מספר רב של עובדים זרים. חקלאי חייב בתשלום האגרה השנתית על כל עובד הרשום על שמו, גם אם העובד נטש במהלך השנה.

9.3. מבדיקה שערכו החקלאים מול הרגולטור התברר כי אגרת הבקשה נגבית בגין הטיפול של עובדי משרד החקלאות בחוברות המפקד. במידה ותבוטל באופן גורף החובה למילוי חוברת המפקד, הרי שבכך יתבטל הבסיס לגבות אגרת בקשה על ידי הרגולטור.

10. מודל הקיצוץ – העדפת יישובים.

10.1. נוסחת ההקצאה לחלוקת המכסות כוללת קריטריון של מיקום גיאוגרפי. על-פי החלטת ממשלת ישראל, ניתנת הטבה בהקצאת עובדים זרים לחקלאים במספר אזורי ספר (כמו יישובי עוטף עזה). לטענת החקלאים, אין מקום להעדפה על בסיס מיקום גיאוגרפי כיוון שכל ענף החקלאות נתון בקשיים.

נספח ד' – תכנית עבודה לביצוע התכנית המשרדית להפחתת הנטל הרגולטורי

שם משימה	אחראי	תאריך סיום	סוג המדד	מדד	תאריך סיום למדד	ערך במועד למדד	שותפים
1. הפחתת תדירות המפקד החקלאי לאחת לשלוש שנים	אסף לוי, סגן בכיר למנהל הרשות לתכנון	1.3.2017	מוחלט (בינארי)	פרסום חוברת מפקד חקלאי בה יקבע שהמפקד ישמש לשנים 2018, 2019 ו-2020	1.3.2017	1	
2. שימוש במערכות מידע גיאוגרפיות במפקד שייערץ בשנת 2017	אסף לוי, סגן בכיר למנהל הרשות לתכנון	1.3.2017	מוחלט (בינארי)	פרסום חוברת מפקד עם איסוף מידע ממערכת ה-GIS כמפורט בסעיף 39 לתכנית, וללא שדות לתיאור שטח גיאוגרפי, שיטת הגידול וללא דרישה גורפת להציג אישורים על הזכויות בקרקע	1.3.2017	1	עומר בן-אשר, מנהל תחום ממ"ג וגיאוגרפיה
3. תמיכה וליווי – שימוש במערכות מידע גיאוגרפיות במפקד שייערץ בשנת 2017	עומר בן-אשר, מנהל תחום ממ"ג וגיאוגרפיה	1.8.2017	יחסי	שיעור חוברות המפקד שכל הגידולים בהן תוארו גיאוגרפית באמצעות מספר חלקה ממערכת ה-GIS	1.8.2017	95%	עמיר אנטלר, מנהל מחוז גליל-גולן; נתי גלבווע, מנהל מחוז העמקים; חגי שניר, מנהל מחוז מרכז; צפניה שאולקר, מנהל מחוז השפלה וההר; יואב מורג, מנהל מחוז דרום
4. ביטול דרישות מידע נתונים שמצויים ברשות המשרד ומועצות ייצור	יהודית מנהלת עבודה זרים	1.3.2017	מוחלט (בינארי)	פרסום חוברת מפקד חקלאי בה אין דרישה להציג אישורים ממועצות הייצור או מהשירותים הווטרנריים	1.3.2017	1	
5. שינויים ובמבנה חוברת המפקד	יהודית מנהלת עבודה זרים	1.3.2017	מוחלט (בינארי)	פרסום חוברת מפקד ללא טבלאות עם מידע על גידולים מיוחדים (ירקות ומשתלות צמחים; זרעי מכלוא; גידולים ללא חרקים; תוצרת אורגנית וכו')	1.3.2017	1	
6. שינויים בתוכן ובמבנה חוברת	יהודית מנהלת תחום	1.3.2017	מוחלט (בינארי)	פרסום חוברת מפקד ללא החובה להציג אישור רוי"ח על היקף גידולים ועל נתונים שדווחו למס הכנסה.	1.3.2017	1	

שותפים	ערך במועד למדד	תאריך סיום למדד	מדד	סוג המדד	תאריך סיום	אחראי	שם משימה	
						עבודה ועובדים זרים	המפקד	
	1	1.3.2017	פרסום חוברת מפקד שבה החקלאי חותם בתחילת החוברת, בנוסף לחתימה בסוף החוברת	מוחלט (בינארי)	1.3.2017	יהודית מנהלת עבודה זרים, כרמי, תחום ועובדים	שינויים ובמבנה חוברת המפקד	.7
	1	1.4.2017	מסירת חוות דעת משפטית על האפשרות שלא להקצות עובדים זרים לחקלאי שמסר מידע כוזב	מוחלט (בינארי)	1.4.2017	עדי ארקין, ממונה (ייעוץ משפטי)	אכיפה וענישה – אישור משפטי	.8
	1	1.6.2017	פרסום נוהל לפיו המשרד לא יטפל בבקשות להקצאת עובדים זרים עבור חקלאי שמסר כוזב [המשימה מותנית בכך שתינתן חוות דעת משפטית שמאפרת את המהלך]	מוחלט (בינארי)	1.6.2017	אסף לוי, סגן בכיר למנהל הרשות לתכנון	אכיפה וענישה – ביצוע	.9